

DOMOVINA

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Uredništvo je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron, 50 vin. Naročnina se pošilja upravništvu, plačuje se vnaprej.

Za **inzerate** se plačuje 1 krone temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inzerate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Narodna disciplina.

Človeška družba je še le tedaj močna in mogočna, ako jo veže stroga, neizprosna disciplina. Disciplina je pa le tam mogoča, kjer ima vsakdo samega sebe popolnoma v oblasti, ako vsakdo samega sebe dobro pozna in ve, kaj zna in more in kaj ne, kaj sme in kaj ne sme. Vsak mora pred vsem poznati svoje dolžnosti do samega sebe, do svoje rodbine, do naroda in domovine, vsak mora imeti trdno, neupogljivo voljo te dolžnosti, katere je spoznal vestno spolnjevati, ker samo vestno spolnjevanje dolžnosti, poraja naše pravice. Kdor ne spolnjuje svojih dolžnosti, nima pravic. To je splošno priznana resnica, katera velja za vse sloje človeške družbe, za vse stroke človeške delavnosti.

Poglejmo si, kaj to pomeni za slovenskega trgovca in obrtnika — in kaj za slovenskega meščana.

Katere so dolžnosti slovenskega trgovca?

Pred vsem te, da se v svoji stroki tako izučil in izvežba, kakor njegov najboljši nemški konkurent. Našega trgovca dolžnost je, da svojega odjemalca tako dobro postreže, kakor je to v danih razmerah mogoče. Njegov ponos bodi, da ne bode mogel nikdo reči, da more pri kom drugem kupiti boljše blago in za primernejšo ceno, kakor pri njem. Z drugimi besedami, vsakdo se zanašaj v prvi vrsti na svoje strokovno znanje, na svojo pamet, na svoj bister vpogled v gospodarski položaj in modro izkoristenje tega položaja v svojo in svojih odjemalcev ko-

rist. Za to je treba bistre glave, dobrega opazovanja, pridnega dela in vestne priprave v trdi šoli praktičnega dela, v dobrih, pripoznanih trgovskih hišah.

Trgovec se mora učiti od trgovcev in odjemalcev, od producentov in konsumentov, poslušati vse in si dobro zapomniti vsak migljaj, vsako besedo, ki bi mu utegnila koristiti. Mož, ki se je za svoj poklic tako pripravil in ki svoje delo tako pozna, sme ponosno reči o samem sebi, kakor sem slišal iz ust nekega slovenskega trgovca: „Jaz se zanašam samo na svoje delo in vem, da dokler bom zdrav in mogel delati, bodem tudi toliko zaslužil, da preživim sebe in družino in naj bodo moji narodni nasprotniki še tako proti meni, moje delo govori zame in me uspešno brani proti takim političnim napadom“.

To so načela, katera priporočamo vsem slovenskim trgovcem in obrtnikom. Kdor se pa more tako mirno na svoje delo zanesti, ta je spolnil svoje dolžnosti sebi in svojim odjemalcem nasproti in ima pravico, da ga ti tudi podpirajo, ker vedo, da dobe pri njem za svoj dober denar vedno tudi najboljše blago. Takega trgovca bodo podpirali vsi, brez ozira na narodnost ali politično prepričanje. Narodna disciplina veže trgovca, da postane tak, kakršnega smo gori opisali, nas pa, da ga podpiramo in pri njem kupujemo.

Kar smo rekli o trgovcu, velja tudi o našem obrtniku.

Našega obrtnika dolžnost je, da

se glede dela in točnosti zamore meriti z najboljšimi in najtočnejšimi obrtniki naših nasprotnikov. Vodi naj ga misel, da tu stoji delo proti delu — in ne Slovenec proti Nemcu, ali Slovenec proti Lahu in da v tem tekmovanju samo boljše delo obstane in zmaga, ne pa politična agitacija ali politična strast.

Da bode našim trgovcem in obrtnikom mogoče postaviti se na to stališče in dobremu tujemu delu postaviti boljše domače delo nasproti, treba bo posebne vzgoje in skrbne, strokovne izobrazbe. Ta se ne da pridobiti od danes do jutri, za to treba dolgoletnega, resnega truda in napora.

Da pridemo tudi mi enkrat na višje stališče, bo treba, da tudi v rodbinah naših trgovcev in obrtnikov zavladata stanovski duh, da se smisel za trgovino in obrt prenese od očetov na sinove. Potrebno je, da se nauče sinovi naših trgovcev in obrtnikov spoštovati stan svojih očetov in iskati svoj ponos v tem, da očetovo podjetje svojemu času in novim razmeram primerno povzdignejo in razširijo. Mesto tega vidimo le prevečkrat, da se sinovi velikih in častno znanih trgovcev in obrtnikov izneverjajo poklicu svojih očetov, da nimajo nikakega veselja in žalobog tudi ne pravega spoštovanja do njih dela in postajajo rajše uradniki in častniki in kot taki uživajo in porabijo to, kar so očetje pridobili.

Narodna disciplina zahteva tudi v tem obziru spoznanje in spolnjevanje dolžnosti do dela. Brez tega je nemogoč zdaten napredek in če se bodo, kakor se to le prepogosto dogaja, si-

novi vseh onih, ki so si v trgovini in obrti pridobili primerno premoženje, odpovedali poklicu svojega očeta, ostane Slovinci večni začetniki na tem polju in se bode naša trgovina in naša obrt vse veke borila z onimi prvotnimi zaprekami, ki tarejo vsako podjetje ob njega mučnem in trudnem postanku.

Narodna disciplina zahteva torej, da vršimo tudi v tem obziru svojo dolžnost in da v svojih otrocih vzbujamo že v rodbini veselje in spoštovanje dela; da skrbimo potem za njih izobrazbo in praktično izvežbanje in je tako usposobimo za ono edino uspešno tekmovanje, v katerem si stoji delo proti delu in v katerem mora vedno boljše delo slabše premagati.

V tem smislu naj se razumeva in taka narodna disciplina naj se širi med nami — in ne bo se nam bati za obstanek. Če si ne naberemo bogastva, imeli bomo pa dela dovolj za se in za svoje — to pa je mnogokrat boljše nego bogastvo!

Svetovno-politični pregled.

Domače dežele.

Predlog o Severni železnici je v odseku že sprejet. V seji klubskih predsednikov je bilo določeno, da pride predlog o Severni železnici že v prihodnji seji državnega zbora na dnevni red. To vprašanje bode rešeno po želji Poljskega kola ter je prvo plačilo Poljakom, za njih pripravljenost, podpirati vlado v vprašanju volilne reforme.

V odseku za volilno reformo je imel 19. t. m. posl. dr. Tavčar dve uri

LISTEK.

Diogen.

Hrvatski spisal Avgust Šenoa, prevedel —nj—. (Dalje.)

„Janko! Prinesi za mladega gospoda domačo obleko. Sleči mu potem to suknjo. Preskrbi mu lepo bivališče. Prinesi dve pipi in steklenico „bordeauxa“. Zapomni si dobro, drugače...“

Kmalu se vrne Janko, noseč na levici obleko iz temnega sukna, pod desno pazduho zaprašeno črno steklenico z zlatim napisom, a v vsakej roki kratko pipico. Trenutoma odpaše mladenič sabljo, odloži dolamo (narodna dolga suknja), obleče domačo suknjo, izroči slugi klobuk, vzame od njega pipico, sede na udobni stol in prekriža noge. Sploh se je obnašal mladenič kakor v svoji hiši, odkar ga je minula plahost prvega svidenja. Ko je bil Janko z vso konjeniško opravo že pri vratih, zakliče mu Belizar:

„Ej, prijatelj, čakaj. Nekaj od moje oprave si pozabil. Na, odnesi ljubi moj“, reče z nasmehom mladenič

ter pokaže za polnimi rudečimi ustnicami goste bele zobe, „vzemi tudi to, dovolj dolgo sem nosil tega zlodja.“ Belizar zgrabi pri tem svojo lasuljo za kito, sname jo hipoma z glave in požene slugi, kateri jo zgrabi prav spretno v zraku za kito in vrže hladnokrvno preko rame.

„Oprostite, dobrotnik moj“, pravi Belizar in se obrne k Jankoviču ter pogladi z belo roko svoje goste, črne lase, „da sem se rešil tega neumnega bremena. Moral sem nositi ta nesrečni pokrov pri vsaki paradi v Ptuju, a imeli smo jih dovolj, da me je resnično že bolela glava. Rajše bi šel v deset bitek s Turki, kakor da se šopirim kot norec pri tej sitni muštri, kjer nas je pral za spremembo še dež“, nadaljuje mladenič in si zapali pipico na voščeni sveči.

„Oh, oh!“ roga se Jankovič in natoči dve kupici francoskega vina. „Ljubi moj bratec, ti se silno junačiš, pa si komaj opasal sabljo. Pij kakor huzar, kad kakor Turek! Sama sva in mislim, da ne pojdeva danes nikamor na obisk, kajti danes si moj in samo moj. Toda sedaj mi povej, kaj si do-

živel tam za Sotlo (izraz za Štajersko) v kraljevem taboru in s čim se lahko pohvališ.“

„Milostljivi moj prijatelj, mislim, da ste prejeli moje pismo, kjer sem vam vse natanko opisal“, odvrne mladenič.

„Prejel sem ga seveda, toda pismo je pismo, kratko in omejeno, pa se to ali ono pozabi, to ali ono zamoleti, a živi jezik ne pozna ozira“.

„Kakor želite“, pokloni se Belizar. Ko sem se vračal iz Dunaja, kamor ste mi izvolili poslati častniški patent za novourejen glinski polk, sem zvedel v Gradcu, da se napravi pri Ptuju velik vojni tabor, kamor pridejo tudi naši vojaki iz banovine. Tudi to sem zvedel, da si ogleda svitla cesarica vojaštvo osebno. Obleko sem si že dal napraviti na Dunaju, dobrega konja sem imel še iz vojske v Belgiji, in končno ste mi pisali tudi vi, milostljivi gospod, naj odidem po kraljevi naredbi takoj v Ptuj. Ravno 4. junija sem prišel v to mesto in nastanil sem se v gostilni „Pri zlati kroni“. Našel sem tamkaj tudi stotnika Vojkoviča, Rauchovega zeta, ki mi je natančneje

povedal, kaj se je tukaj dogodilo. Pešpolki Hildburgshausen, Forgač, Molk, Keil in Deutschmeister so prišli tjakaj že pred osmimi dnevi.

O banskih pešcih in konjenikih — v celoti dva tisoč mož — mi pove, da so prišli pred dvema dnevoma preko Krapine na Štajersko in da jih je dovedel polkovnik baron Venceslav Klefeld. Pove mi tudi to, da pride ban, škof in več hrvatske gospode, da se bomo vadili pred kraljico in veliko gospodo po novem redu generala Dunna, kateri je tudi prišel v Ptuj. Poslušal sem Vojkoviča in nisem ga poslušal, ker sem bil od pota močno utrujen. Razumel sem Rauchovega zeta samo to, da se moram vsekako predstaviti polkovniku Klefeldu, kateri mi naznani, kateremu oddelku da pripadam; da moram obiskati tudi mladega grofa Adama Bačana, ki je postal manj vsled svojega junaštva kakor po banu stricu glinski polkovnik, namesto Štefana Patačiča, čeravno je neizkušen in golobrad“.

(Dalje prihodnjic).

trajajoč govor; razprave le polagoma napredujejo. Predsednik dr. Ploj je sklical prihodnjo sejo 22. t. m.

V seji državnega zbora je stavil dr. Korošec in sodrugi interpelacijo na ministra pravosodja in deželne brambe zaradi raznih justičnih zmot okrajnega sodišča v Šoštanju in zaradi nekorektnega postopanja tamošnje žandarmerijske postaje. (Interpelacijo priobčimo v celoti.)

Železniški minister dr. pl. Derschata je odgovoril na interpelacijo poslanca Schreiterja, zaradi zboljšanja gospodarskega stanja uslužbenecv pri državnih železnicah. Minister je dejal, da bi tako zboljšanje stalo 5 milijonov kron. Uprava državnih železnic bode izvedla najnujnejše reforme in zboljšanja takoj, druga manj potrebna pa tekom treh let. Za povišanje plač potrebni krediti so postavljeni že v proračun za 1907.

Razpravljala se je nadalje še afera Sternberg—Onciul, ki je spravila toliko vmazanega gradiva na dan, da se je večini poslancev vse skupaj zgabilo in da so zapustili dvorano, tako da je bila zbornica nesklepčna. Kot tretji v tej dični zvezi je bil tudi referent grajalnega odseka vitez Krolkowski, po katerega mnenju besede: „svinja“ in „pijana klada“ niso razžaljive. Ta vitez Krolkowski je podpredsednik deželnega nadsodišča v Przemyslu. Poljsko kolo se ga pa sramuje in bo glasovalo proti njegovemu predlogu.

Splošni položaj volilne reforme je še vedno nejasen. Posredovalni predlog Malfatijev Nemci vedno odklanjajo ter zahtevajo, naj se jim zavaruje razdelitev volilnih okrajev za vedno $\frac{2}{3}$ večino. Krščanski socialci so proti tej pretirani zahtevi takozvanih naprednih in svobodnjaških nemških strank, ne bodo pa dali inicijative, da se sprejme katerikoli posredovalni predlog, da bi tako ne dali tem zagrizencem prilike, da bi se na njih stroške junacili pred svojimi volilci in kazali na krščanske socialce kot izdajalce nemških interesov. Kar so si ti „naprednjaki“ nadrobili, bodo morali pač sami pojesti in če so nasprotniki volilne reforme in demokratizacije parlamenta, bodo morali to tudi lepo odkrito priznati.

Vlada pripravlja nov posredovalni predlog, temeljem katerega bi se mogla spremeniti razdelitev volilnih okrajev z navadno večino glasov, ako je dano število (recimo 340) poslancev prisotnih. Poljsko kolo, ki je s Severno železnico dobilo že del svoje odškodnine, je sklenilo, da bode glasovalo za $\frac{2}{3}$ večino, če se postavi tak predlog na dnevni red, pripravljeno je pa glasovati tudi za kak drugi posredovalni predlog, če bi se posrečilo, da se stranke o tem zjedinijo.

Ogrska vlada ne govori nič več o volilni reformi — in kakor je videti, bi vso stvar kar najrajše pokopala, kajti naj pride kakršnakoli reforma, gotovo je, da bo morala nemadžarskim narodnostim priznati vsaj toliko političnih pravic, da bo ena tretjina novih poslancev nemadžarske narodnosti. Tega se gospodje boje in zato bi radi to vprašanje natihoma vdušili.

Ministrski predsniik Wekerle je predložil parlamentu posebno postavo o častnem prevozu smrtnih ostankov Rakoczyj-a in njegovih sodrugov v domovino in temeljem katere, bodo izbrisana Rakoczy-a sramoteča mesta iz postave od 1715 leta. Teh slavnosti se bode udeležila vlada in parlament, ki bo imel počitnice od 26. do 31. t. m. Tudi hrvatska vlada in zastopniki hrvatskega sabora se udeležijo Rakoczyjevih slavnosti.

Vnanje države.

— **Rusija.** Vlada je izdala naredbo, s katero je zopet vspostavljen red na moskovskem vseučilišču. Vlada zaupa profesorskemu kolegiju, da bode s svojo avtoriteto vzdržal red in mir na univerzi in da bode dijake prepričal, da so profesorji branitelji njih koristi. Vlada se nadja, da bode profesorski zbor znal preprečiti revolucionarne shode na vseučilišču in prepoveduje policiji vstop v vseučiliška poslopja.

Trgovinski minister Filosofov je v svojem govoru na shodu borznega komiteta v Moskvi izjavil, da bodo volitve za novo dumo o pravem času razpisane. Minister je pozval zastopnike trgovskega stanu, naj si prizadevajo, da se povrne zopet red in mir v državo.

Izdan je carski ukaz, ki priznava vsem ruskim podanikom enake pravice glede državne službe.

— **Srbija.** Ministrski predsednik Pašić je odgovoril na interpelacijo staroradikalca Kozlovjanina in dejal, da si je srbska vlada prizadevala po svojih najboljših močeh pogoditi se z Avstro-Ogrsko. Da zadovolji njenim zahtevam je Srbija odstopila od carinske zveze z Bolgarijo ter dala določeno obljubo glede svojih naročil v Avstriji. Vse zastoj, Avstro-Ogrska stoji na svojem. Če pa Avstro-Ogrska ne bode v najkrajši dobi odgovorila srbski vladi na nje zadnje noto, bode imela ta za naprej prosto roko in se bode ravnala kakor ji bodo veleli interesi Srbije. Srbija se pogaja sedaj z Rusijo, Rumunsko, Italijo in Anglijo glede nove trgovinske pogodbe. Za srbski eksport so se našle nove poti in novi trgi in nadjati se je, da se Srbija v kratkem tudi v gospodarskem obziru popolnoma osamosvoji.

— **Bolgorsko.** Bolgarska vlada se je nasitila večnih šikan, katere so jej Grki provzročali in je sklenila tej gospodi pokazati, da je v svoji hiši ona sama gospodinja, ne pa Grki. Pred vsem bode sedaj § 10 postave o ljudskem šolstvu natančno izvrševan. Ta postava obstoji že 14 let, pa ta paragraf, kateri nalaga Grkom in drugim narodnostim, da morajo v ljudskih šolah poučevati v bolgarskem jeziku je ostal do sedaj na papirju. Grki so v svojih šolah rabili svoje grške knjige, katerih niso bolgarski vladi niti dajali v cenzuro. Odgajali so svoje učence v velikogrškem duhu ter je pojili s sovraštvom in zaničevanjem do bolgarskega naroda in bolgarske države. Na teh grških šolah po Bolgarskem so poučevali pač grško zgodovino in zemljepisje Velike Grške, ne pa tudi zgodovino in zemljepis one dežele v kateri so živeli in služili svoj denar. Vlada bode vsej tej nesramnosti napravila konec in zahtevala, da se postava o narodnem šolstvu izvede. Tudi grške škofo je do sedaj imenoval grški patrijarh v Carjem gradu. Bolgarska vlada je tudi temu napravila konec — sedaj ne pride noben škof na Bolgarsko brez dovoljenja bolgarske vlade. To Grkom ni prav, zato se izseljujejo. Srečno pot!

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Izvanredni občni zbor telovadnega društva „Celjski Sokol“** se vrši v sredo, dne 24. t. m. ob 8. uri zvečer v čitalniških prostorih v „Narodnem domu“. Z ozirom na spored, ki je velike važnosti za nadaljni razvoj „Celjskega Sokola“ pričakujemo, da se udeležijo tega zborovanja tudi starejši bratje polnoštevilo.

— **Redni občni zbor „Dijaške kuhinje“** se bo vršil v sredo dne 31. oktobra ob 4. uri popoldne v prostorih celjske posojilnice s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika, 2. poročilo tajnika, 3. poročilo blagajnika, 4. volitev novega odbora, 5. razni predlogi. Celje 22. oktobra 1906.

Odbor „Dijaške kuhinje“.

— **Uredništvo „Domovine“** izjavlja, da visokošolec g. Ivan Prekoršek ni pisal zadnjega dopisa iz Škofjevasi pri Celju.

— **Semenj sv. Ursule** je privabil velike množice kmetijskega prebivalstva iz bližnje in daljne okolice v Celje, da si nakupi, ker potrebuje za obleke, obutev, za hišo in polje. Naši ljudje so prinesli danes lep denar v mesto in marsikak besen Südmarkovec se je danes kar cedil prijaznosti in sladkosti nasproti zaničevanim slovenskim kmetom in kmeticam, samo da z njimi kaj zasluži. Tudi na živinskem semnju je bilo mnogo blaga, veliko kupcev in prodajalcev.

— **Oproščen** je bil pred celjskim sodiščem trboveljski policaj Filip Uršič, ki je nekemu Vodivku s sabljo tako predrl prsi, da je Vodivka takoj umrl.

— **Kdo bi smel biti odbornik v občni celjska okolica?** To vprašanje pretresajo razni mestni „politiki“ za čašo piva ali vina. Prišli so do zaključka, da bi odborniki te naše občine smeli biti samo oni, t. j. „pristni“ celjski Nemci in pa njih prijatelji iz Gaberja. Kmetje, in celo taki iz oddaljenih vasi, bi pa po njih mnenju ne smeli sedeti v občinskem odboru. — No naši kmetje so čisto drugačnega mnenja in za zdaj je samo to njih mnenje odločilno! „Pristni“ celjski in okoliški nemškutarji naj pa malo potrpijo.

— **„Sanatorium“**, katerega je dal gosp. Sokol Bregu pri Celju sezidati, bode kmalu zgotovljen. Hvala Bogu, saj bode podoben zavod v resnici kmalo potreben, če pomislimo kako resno pretresajo naši mogotci v mestnem zboru tako važna vprašanja, kakor: o imovinski pravici zraka nad mestnimi ulicami, o nedotakljivosti nemškega značaja našega mesta itd. Kakor bi bili izvoljeni, da zbijajo take neslane šale, mesto da skrbje za blagor mestnega prebivalstva.

— **V zadnji seji mestnega zbora** je poročal župan, da bodo občine Celjska, okolica Celjska in Teharje dale napraviti na skupne stroške pot za pešce ob cesti v Teharje. Načrt bo zgotovljen po zimi in se delo prične spomladi.

30. t. m. se snide pri deželnem odboru posebna komisija, katere se vdeleži tudi pooblaščenec občine Celjske, da pretrese in določi projekt o saniranju in spopolnitvi regulacijskega načrta Savinje. Župan se te seje sam udeleži in bodo dotični projekti že tekom tega leta pregledani.

Izvoljen je bil odbor mestne hranilnice celjske za štiriletno dobo od 1. jan. 1907.

Prošnja katoliškega podpornega društva, naj se jo oprosti mitnine za dovažanje stavbinskega gradiva za šolo šolskih sester je bila soglasno odbita, zato je bila pa podeljena oprostitvev Frideriku Guglu za njegov obrtni dovoz.

— **Mestni zbor** je svojevotjno, ne da bi ga bil zato prosil, podelil meščanstvo nadmlinarju v mestnem mlinu Josefu Gillitzerju, na kar je ta daroval 50 K za mestni ubožni zaklad.

— **Gesslerjev klobuk.** Mestni urad je objavil naznanilo v katerem določa, v kakšni višini itd. smejo biti od zida štrleči ali v zrak moleči napis nad trgovinami in obrtnimi podjetji. Za vsak tak znak se bode od

1. januarja 1907 plačevala mestu posebna priznalna najemnina. — Vse to bi še bilo — no sedaj govori slavna Schilda na usta mestnega zbora in mestnega urada ter dekretuje, da morajo napisati vseh v zračni prostor mestne občine moleči napis biti nemški! Ne vemo je li to bolj nesramno ali bolj neumno — vsekako pa nam že naravnost besno sovražno in bi se utegnulo gospodi enkrat še slabo splačati.

— **Mestni ognjegaseci** so imeli včeraj popoldne vaje, katero so pa tako hrupno inscenirali, da so ljudje mislili, da kje gori in so radovedno hiteli na ulice. Požara ni bilo, bila je le vaja mestnih ognjegascev.

— **Nemško šolo** zahtevajo, kakor piše „D. W.“ v Veliki Nedelji in v Kumu pri Ormožu tamošnji nemškutarji in so baje že storjeni pripravniki koraki za to. Rodoljubi pozor, ganite se, dokler je čas, da zaprečite ta napad na našo narodnost.

— **Več narodnega ponosa!** Iz Višnjevski pri Vojniku se nam poroča, da se šopiri na občinskih oznanilnih deskah samo blažena nemščina — in to ob cesti, ki pelje iz Vojnika v Novo cerkev. Pričakujemo, da skoro izgine tisti „Ort Weixeldorf“ Gemeinde... itd. in da na domači zemlji vidimo skoro samoslovenski napis!

— **Glavna zaloga tobaka v Laškem.** 15. novembra t. l. ob 11. uri zjutraj bode pri c. kr. okraj. finančnem ravnateljstvu v Mariboru konkurenčna razprava o glavni zalogi tobaka v Laškem. Poudbe naj se do omenjenega dne pošiljajo zapečateni na omenjeno oblastvo.

— **VII. izkaz darov za pogorelee v Radmirju v Savinjski dolini.** 158 Dekanijski župni urad Gornji grad 40 K; 159. Paradis, trgov. potovalec, Wernsdorf, 2 K; 160. Jožef Valenčak, župnik v p., Šoštanj, 5 K; 161. Miloš Šmid, župnik v Solčavi, 40 K; 162. Anton Šlander, dekan, Stari trg, 10 K; 163. Jakob Zupančič, župnik v Gotovljah, nabral 50 K; 164. Gregor Potokar, župnik v Bočni, 3 K; 165. Jernej Vurkelec, župnik v Dobjem, 20 K; 166. Franc Sušnik, p. d. Krilez, na Ljubnem, 20 K; 167. Darovanje v Novi Stifi 36'83 K; 168. Obitefj Krenerjeva v Laškem trgu 10 K; 169. Gregor Presečnik, župnik v Frankolovu, 5 K; 170. Dr. Hermann, c. kr. štabni nadzdravnik v Gradcu, 6 K; 171. Profesor Štifter v Kalugi na Ruskem 10 kron; 172. Pevec, trgovec v Mozirju, plačal vstopnino 5 K; 173. Pevec, trgovec v Mozirju, nabral 1'56 K; 174. Čisti dobiček prve veselice na Ljubnem 142 K 98 v; 175. Čisti dobiček druge veselice na Ljubnem 214 K 25 v; 176. Krajnc Josip, veleposesnik, Gornji grad, 10 K; 177. Kmetška posojilnica na Rečici 20 K; 178. Župnijski urad v Grizah v Savinjski dolini 25 K; 176. Posojilnica v Vitanju 5 K; 180. Ivan Rebek, ključavničar v Celju, 4 K. — Do sedaj skupaj nabranega denarja 2583 K 52 v. Srčna hvala vsem darovalcem!

Odbor za pogorelee v Radmirju.
Josip Terčak, Gregor Dupelnik,
nadučitelj, župnik.

Ignacij Strmecki,
učitelj.

— **Zg. Ponikva.** V nedeljo 28. t. m. bode se slovesno otvorilo novo „Pevsko in bralno društvo“ na Zg. Ponikvi s sledečim sporedom: 1. Pozdrav. 2. Slavnostni govor. 3. Petje. Poje domači moški zbor. 4. Prosta zabava. Vrši se pri g. M. Semečniku. Da se bode slavnost povečala, vabijo se posebno bližnja bratska društva k obilni udeležbi. Gosti od blizu in daleč dobro došli! Vstopnina prosta.

Odbor.

liških predstav, ter vabi občinstvo, naj ga v svojem prizadevanju v toliko podpira, da napolni ob vsaki priliki gledališko dvorano. To je v resnici hvalevreden namen in vreden, da ga občinstvo podpira. Čudno je pa to, da isto občinstvo nekako bojkotira prireditve „Pevskega in glasbenega društva“. Kaki nagibi vodijo pač slovensko občinstvo, da se v tem slučaju tako protikulturno vede in bode li „Narodni prosveti“ nasproti spremenilo svojo taktiko? Če taga ne stori, so vsa prizadevanja na tem polju zaman.

— „Nar. Čitalnica“ v Cerknem na Goriškem je društveno knjižnico na novo uredila, jo spopolnila z lepim številom novih knjig in jo izpremenila v „javno ljudsko knjižnico“, ki je vsakomur pristopna. Knjige se izposojujejo na posebne izkaznice, ki izdaja knjižničar članom brezplačno in nečlanom po 20 vin. Za vsako izposojeno knjigo je plačati 2 vin. Knjižnica je odprta vsako nedeljo od 9. do 10. ure dopoldne in vsako sredo od 6. do 7. ure zvečer. S tem se obračamo do vseh rodoljubov, ki jim je pri srcu prosveta in izobrazba v največji občini na Goriškem, z vljudno prošnjo, da blagovolijo nakloniti omenjeni knjižnici podporo bodisi z radodarnimi zneski bodisi s primernimi knjigami. — Vsako darilo hvaležno sprejema odbor.

— Električni tramvaj v Gorici. Konsorciju, ki hoče preskrbeti ta tramvaj, je na čelu dr. Raimondo Luzzatto. Omenili smo že, da pri službah izključujejo Slovence; izločujejo naš jezik in naše ljudi. Niso sklenili le še tega, da bi se Slovenci smeli tudi — voziti. Naš denar jim bo ljub! Da, brez našega denarja je podjetje v naprej bankerotno. Tej nesramnosti so že dali goriški Slovenci odgovor s protestom na c. kr. vlado, ki se pozivlja, da ne sme dati takemu prometnemu podjetju potrebne koncesije in ne sme dovoliti porabe erarskih cest. Pričakujemo od c. kr. vlade, da bo uvaževala ta protest, sicer bi sankcionovala infamijo, kakoršne bi Slovenci ne vtaknili mirno v žep, marveč bi dali tako mogočen odgovor, da si ga vlada zapomni za večne čase.

— „Edinosti“ ne dajejo gospodje iz uredništva „Domovine“ nikakih lekcij, ker to ni njih stvar. Kar je „Domovina“ pisala o postepanju meščanskih strank proti socijalnim demokratom na shodu v Trstu, je posnela iz „Rdečega praporja“, kateremu gre toliko vere, kolikor drugim listom. Zakaj ni „Edinost“ zavrnila „Rdeči prapor“? Naša želja, da bi se omogočil kompromis med jugosl. soc. demokracijo in meščanskimi strankami menda tudi ni tako pregrešna in res ne vemo kako bi se s tega sklepalo, da hočemo komu kaj „prišiti“? Če je vse tako, kakor pravite vi, — tem boljše, nad tako nedolžno željo, kakor jo je izrazila „Domovina“ se pa res ni treba izpodtikati, to tem manj, ker se je nedavno po Slovenskem kakor po Češkem govorilo in pisalo o koncentraciji strank, ali vsaj o koncentraciji sil. Brez kompromisa pa ni ne eno ne drugo mogoče.

— Nasilen postajenačelnik. Miho Kovačiča iz Št. Ferjana na Goriškem je obdolžil neki sprevodnik na postaji vipavske železnice v Št. Petru, da je ubil veliko steklenico za žganje, ko je v Kamnjah nakladal lovoroovo perje v vagon. Sprevodnik je naročil šentpeterskemu postajenačelniku, naj poskrbi, da bo Kovačič plačal žganje. Ker se je Kovačič temu upiral, češ, da ni ubil steklenice, ter hotel oditi, je skočil postajenačelnik za njim in ga začel

biti po glavi, po obrazu, držeč ga za prsa. Kovačič se je pri tem zgrudil na tla. Postajenačelniku sta priskočila na pomoč še dva druga in vsi trije so ga spravili potem na postajo, kjer jim je moral pustiti domovnico. Kovačič se je nato podal k zdravniku, kjer je dobil spričevalo o telesni poškodbi in jo nesel orožnikom. Res lepe razmere na vipavski železnici.

— Preiskava v mestni bolnici. Tržaški delavski list „Lavoratore“ prinaša že dva meseca članke o nečudenih razmerah v tržaški bolnici. Vlada je napoved sklenila preiskati tamošnje razmere in poverila to nalogo okrajnemu zdravniku dr. pl. Bedenu.

— V Sistjanu blizu Trsta so te dni nabili dve mini, eno z 18 tisoč kg, drugo s 6 tisoč kg dinamita. Te dve mini sta razstrelili za blizu 250 tisoč ton materijala, ki ga bodo rabili za zasnepanje morja pri gradbi nove luke v Trstu. Razstrelitvi je prisostvovala nadvojvodinja Marija Jožefa, namestnik princ Hohenlohe in mnogo drugih.

Druge slovanske dežele.

— Velik hrvatski dobrotnik. V torek so pokopali v Zagrebu posestnika „Grand hotela“ Leopolda Schwarz. Pokojnik je bil zelo bogat in je zapustil preko pol milijona kron v dobrodelne namene. Zapustil je: 400.000 K za bolnico v Zagrebu; 200.000 K za nakup zemljišča in zgradbo, 50.000 K za ureditev bolnice, 150.000 kron za vzdrževanje bolnice, 40.000 K za štiri štipendije za zagrebške srednješolske dijake, 10.000 K za hrano ubogim šolskim otrokom, 10.000 za podporo revnim delavcem, po 2500 K zavodoma za slepe in gluhaneme in po 300 K vsakemu zagrebškemu društvu, ki se peča s potrežbo bolnikov in podpiranjem revežev.

— Izvirno delo na hrvatskem odru. V torek se je v zagrebškem gledališču uprizorila izvirna drama „Pjesma“, ki jo je napisal Mirko Dečak. Drama je, če se sodi po ocenah, vspela prav lepo.

— Kasirane nove bosanske znamke. Nove bosanske poštne znamke, ki so 1. oktobra prišle v promet, so vsled ukaza drž. vojnega ministrstva sistirane. To se je odredilo, ker so imele znamke samo nemški napis, kar je po vsi deželi izzvalo silno ogorčenje.

— „Slovenski jug“ v Belem gradu prične zopet redno izhajati dne 21. t. m. Naročnina za ta izborni urejevan list znaša na leto 10 kron. Vsak zaveden Jugoslovan bi moral biti naročen na ta časopis! Vemo, da se je lani že dokaj Slovencev naročilo na ta list, a to je še vse premalo, nadejamo se, da se bo letos število naročnikov na „Slovenski Jug“ znatno pomnožilo.

— Knjižnico za slepce namerava ustanoviti v Zagrebu zavod za slepce.

— Nova zlata dežela v Evropi je Macedonija. Slovansko prebivalstvo v okolici Soluna se je od nekaj pečalo s pranjem zlata iz reškega peska. Sultan je poslal svojega inženirja Grosskopfa naj natanjko geologično preišče ves kraj. Inženir je konstatiral, da je v pesku vseh rek dovolj zlata in sicer v eni toni peska približno pol do 3 gr. zlata v vrednosti do 3'36 K ter, da bi se pranje izplačalo. V naplavljenih kupih peska raznih macedonskih rek so velike množine zlata. V deželi je pa tudi srebro, svinec, baker, železo, asbest in mangan. Čas je, da se dežela osvobodi turškega in grškega divjaštva in da se vrne mir in red med prebivalstvom, da bo moglo dvigniti te zdaj mrtve zaklade.

Svetovne vesti.

— Nesreča na morju. V Bizerti v Alžiru se je podmorska vojna ladja „utin“ ponesrečila. Na Krovu je bilo 1 mož in dva častnika. Morje je zelo razburjeno in ni mogoče uspešno izvesti rešilne akcije. Kaj je to nesrečo zkrivilo še ni znano.

— Zeppelinov zrakoplov. Te dni se je dvignil v Friedrichshafenu ob Bodenskem jezeru grof Zeppelin s svojim zrakoplovom. V višini se je zrakoplov najprej zasukal in potem odplul proti švicarski meji. Po parnem letu se je vrnil grof Zeppelin z zrakoplovom, nazaj na mesto vzleta. Poizkus se je docela posrečil. Zrakoplov je vozil z hitrostjo 42 kilometrov na uro.

— Stavke. Stavkujoči peki v Indimpešti se še niso mogli poravnati s svojimi mojstri. Delavci zahtevajo 10 urni delavnik, dovoljenje majnikovega praznika, mojstri jim to odklanjajo ter obljublajo samo nedeljski počitek in izključno uporabo strokovnjakov v službi. Mojstri odklanjajo tudi zahtevo, da bi smeli jemati v službo samo člane strokovnih organizacij in ne dovoljujejo 14dnevne odpovedi.

— Nova gledališka naprava. Po Italiji ne bodo v gledališčih več aplavdirali in žvižgali, ampak v ta namen dobi vsak posetnik gledišča pri blagajni posebno kovinsko znamko, ki jo po predstavi vrže potem v posebno napravo. Ta ima dve odprtini. Na eni stoji: „Stvar mi je ugajala“ in nad drugo: „Stvar mi ni ugajala“. Po teh znamkah bodo potem sklepali na vspeh igre. Pri predstavi d' Annunzijeve drame „Več kot ljubezen“ so že tako postopali.

— Tragično ženitovanjsko potovanje. Mlad angleški advokat Webb, sin rodbine v kateri je sušica dedna, je spoznal po poroki, da boluje na sušici. Povedal je to svoji ženi, ki je takoj izjavila, da hoče z njim umreti. Ustrelila sta se oba in ostala oba takoj mrtva.

Nagrobne vence, polne, krasne priroča v velikem izboru in po vseh cenah P. Kostič, v Celju.

Kupujte narodni kolek!

Ivan Selič, pekovski mojster v Laškem trgu, išče

učenca

za pekarijo, ako zna že nekaj v pekariji delati, pa dobi primerno (550) plačo ter se uči naprej. 3-3

Loterijske številke.

Dunaj, 20. oktobra 1906: 75, 65, 64, 21, 4
Gradec, „ „ „ „ „ „ 80, 24, 15, 44, 64

Izjava.

Podpisani, kateri je v neki gostilni v Rajhenburgu izustil za vzajemno zavarovalnico „Janus“ na Dunaj sramotilne in nje ugled oškodujoče opazke, kateri se je tudi proti zastopniku te družbe, gospodu Emmerich-u Praunseiss-u nasilno obnašal in ga hudo razžalil, prosi s tem javno odpušcanja zaradi teh dejanj, katera je storil brez vsake opravičenosti samo v veliki razburjenosti in izjavlja, da je obdolžitev, ki je je takrat storil, da se je družba proti njemu, kot nekdanjemu nje članu na kakoršen si koli bodi način nekorektno vedla, popolnoma neosnovana.

(554) 1 **Josef Supanc.**

(552) 2-1

Strojepisca ali stenografa

izurjenega v ilustraciji zemljiške knjige, sprejme takoj **Dr. IVAN BENKOVIČ, odvtenik v Brežicah.** kateremu naj se pošljejo spričevala.

Posojila, daje **Otto Kleusch, Berlin, Schönhauser Allee 128. (Rückp.)** — Troški se odbijejo od posojila — Nikakih predplačil. (595) 12-4

~~~~~

Pri občini **trg Šmarje pri Jelšah** oddati je služba (55) 2-1

občinskega redarja in sluge

z mesečno plačo 44 K in potrebno uniformo. Nastop službe **15. novembra 1906;** prošnje vložiti je do **5. novembra 1906.**

~~~~~

Trgovski pomočnik

(548) špecerijske stroke, prijaznega in solidnega obnašanja se v moji trgovini s 15. novembrom t. l. **sprejme.**

MILAN HOČEVAR .: Celje.

LASTNI PRIDELEK STAREGA IN NOVEGA

LJUTOMERČANA

PRODAJAM VSLED OBILNE TRGATVE PO ZELO NIZKEJ CENI.

IVAN KOČEVAR
POSESTNIK V SREDIŠČU.